

Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
8. ročník, školský rok 2015/16
Testové úlohy pre kategóriu E (7. ročník ZŠ a 2. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* A Nyugatrómai Birodalom megszűnése után nyugat – és délnyugat Európában elkezdődött a

- a) fejlődés
- b) hanyatlás
- c) megszakítás nélkül folytatódott tovább a fejlődés

2.* A Római Birodalom utóda a Keletrómai Birodalom lett, mely a későbbiekben Bizánci Birodalom néven lett ismert.

- a) Írd le a birodalom fennállásának éveit.
- b) Melyik három világrészen volt a birodalom területe?

3.* Állítsd párba az országokat vagy vidékeket a germán törzsekkel, amelyek az 5. és 7. században ott letelepedtek és királyságot alapítottak

a) Észak- Afrika	1) Osztrogotok
b) Spanyolország	2) Angolok
c) Olaszország	3) Vizigótok
d) Anglia	4) Vandálok

4.* A Da Vinci-kód című könyv szerint Szent Mária Magdolna (a képen) a Merovejev dinasztia vér szerinti leszármazottja.

Válaszolj az alábbi kérdésekre.

- a) Melyik germán törzsből/nemzetből származott az említett dinasztia?
- b) Melyik jelenkori államban volt a dinasztia uralkodóinak a székhelye az 5. és a 6. század folyamán?
- c) Írd le a említett dinasztiából származó király nevét, aki egysítette a törzset/nemzetet és az 5. század végén létrehozta a közös államot.
- d) Tagja volt Nagy Károly császár (768 – 814) az említett dinasztiának?

5.* Az 5. és a 7. század folyamán elindultak őshazájukból a szláv törzsek is és Európa nagy részén fokozatosan letelepedtek. Az alább felsorolt országok közül válassz ki öt olyat, ahová abban az időszakban megérkeztek és letelepedtek a szlávok.

Adriai tenger partvidéke, Franciaország, Elba folyó környéke, Dánia, a Duna alsó folyása, Magyarország, Görögország, Olaszország

6.* A mellékelt ábrán az egykori Konstantinápoly egyik szimbóluma látható. Olvasd el az alábbi szöveget és találd meg benne a négy hibát. A vastagon szedett szavak helyesek és nem javíthatók.

*Szent Zsófia eredeti templomát a Világi Bölcsesség Templomának is nevezték, mely jelenleg is **Isztambul** domináns épülete. Justinianus **császár** építtette a 7. században. A **Bizánci Birodalom** megszűnése után a templomot zsinagógaként használták.*

7.* Alkoss párokat az alábbi fogalmakból, személyiségekből és jellemezéseikből. A helyes megoldást írd a válaszlapra.

a) Szent Benedek	1) az egyik keresztény mozgalom
b) arianizmus	2) a középkor egyik legjelentősebb pápája
c) regula	3) az első kolostor megalapítója
d) Nagy Szent Gergely	4) a nyugati szerzetesrend megalapítója
e) bazilika	5) a szerzetesek életének rendszabálya a kolostorban
f) Szent Pachomius	6) nagy templomtípus

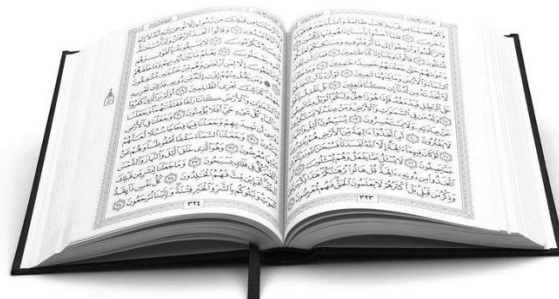
8.* Langobárdok/Longobárdok a mai Olaszország területén megalapították királyságukat.

- a) Hol laktak mielőtt Olaszországba érkeztek?
b) Melyik nomád nemzet okozta Olaszországba jöttüket?

9.* A közismert „Senki sem lehet próféta a saját hazájában” az iszlám alapítójának, Mohamednek az életében is érvényesült, akit szülővárosában nem fogadtak be, és rákényszerítették arra, hogy hagyja el a várost, ahol hirdette az egyisten, Allah tiszteletét.

- a) Írd le, melyik városban kezdte el Mohamed hirdetni az új vallást?
b) Melyik évben kellett elhagynia ezt a várost?
c) Melyik városba költözött Mohamed?

10.* Hogy nevezik a moszlimok szent könyvét (az ábrán látható)?

11.* Az iszlám megalapítója, Mohamed halála után az iszlám birodalomban megalakult a

- a) kalifátus
b) kaganátus
c) emirátus

12.* Jelenleg is az iszlám két ágazata ismert – a szunnita és a siita. Társítsd az ágazatokat a megfelelő mondatokhoz.

- a) Mohamed jogos utódai az uralkodók, akik betartják Mohamed tanítását
- b) Mohamed jogos utódai csak lánya, Fatima és veje Ali egyenes ágú leszármazottai

13.* Hogyan nevezik idegen kifejezéssel a *képrombolást* (látható a mellékelt képen), és melyik országban került erre sor?

14.* Az arabok hosszú ideig uraltak két országot/területet Európában. A felsorolt országok/területek közül válassz ki két olyat, ahol az arabok uralkodtak.

Spanyolország, Ciprus, Korzika, Málta, Szicília

15.* Az alábbi jellemzések közül válassz ki hármat, amely a középkori iszlám kultúrára vonatkozik.

- a) átveszi a görög és a perzsa kultúra elemeit
- b) átveszi a görög és a babilóni kultúra elemeit
- c) az antik filozófia és tudomány közvetítése Európába
- d) az idegen kultúrák visszautasítása
- e) az antik filozófia és tudomány műveinek kommentálása
- f) az antik tudomány műveinek megsemmisítése

16.* A megszűnt Frank Birodalom területein a Karoling dinasztia után megalakultak az utódállamok – a mai Németország és Franciaország területén – és új uralkodó dinasztiák jöttek létre. Sorold fel melyek voltak ezek a dinasztiák.

17.* Alkoss párokat az alábbi szláv városok neveiből és országaiból. A megoldást írd a válaszlívre.

a) Pliska	1) Lengyelország
b) Hniezdno	2) Bulgária
c) Nin	3) Horvátország

18.* Kik voltak a Mórok (Maurok)?

19. A középkori uralkodók a trónt fiaiknak adták át. állapítsd meg, hogy a felsorolt négy nyitrai/zalavári illetve nagymoráviai uralkodó közül kik voltak apa-fiú kapcsolatban.

Pribina, I.Mojmír, I. Svätopluk, Kocel, II. Mojmír, Rastislav

20. Nagy-Morávia uralkodói földvárakat építettek, melyek közül a régészek többet megtaláltak és átkutattak Szlovákia területén is. Az alábbi fogalmak közül válassz ki négyet, amely Nagy-Morávia földváraihoz kapcsolódik.

*kamrás szerkezet, kőtornyok, faszerkezet, Bojná, bástyák, Fil'akovo (Füle),
kő alapzatú lakóhelyek*

21. A Fuldai évkönyvekben említést tettek Svatoplukról, mint Rastislav társuralkodójáról és „Svatopluk országát” megkülönböztették Rastislav (saját) Moráviájától. Hasonlóképpen a pápa 869-ben Gloria in excelsis nevű levelét „Rastislavnak, Svatopluknak és Kocelnek” címezte, mert fejedelemségük Metod főegyházmegyéjéhez tartozott. Írd le a fejedelemségek nevét. Mely/melyek léteztek Szlovákia területén (is)?

22. A szláv liturgikus nyelvet a pápa elsőként hagyta jóvá az „új” nyelvek közül a három hagyományos nyelven kívül.

a) Melyik évben hagyta jóvá a nyelvet?

b) Sorold fel a három hagyományos liturgikus nyelvet.

23. A történelem során több esetben került sok erőszakra és kegyetlenkedésekre, a hatalom megszerzése érdekében. Elterjedt módszer volt a megcsonkítás, mellyel a nagy-moráviai Rastislavot és az Árpád-házi Vazult is megbüntették. Írd le, milyen megcsonkításban részesültek.

24. A felsorolt városok közül válassz ki négyet, amely bányaközpontként lett híres Magyarországon.

Szomolnok (Smolník), Szepsi (Moldava nad Bodvou), Kassa (Košice), Gölnicbánya (Gelnica), Bakabánya (Pukanec), Losonc (Lučenec), Rozsnyó (Rožňava)

25. Magyarország a 11. században kisebb részekre volt felosztva, melyek hasonlítottak a mai megyékre, körzetekre.

a) Milyen idegen szóval nevezzük meg ezeket a körzeteket az adott időszakban?

b) Írd le három ilyen „körzet” nevét, amely a mai Szlovákia területén volt található, vagy egy része ide tartozott.

26. Magyarország fejlődését az 1239 - 1242 években két nomád nemzet határozta meg. Az egyik békével érkezett a másik pedig megtámadta az országot. Írd le a nomád nemzetek nevét.

27. A válaszíven írd Magyarország vagy Európa történelmi eseményéhez az abban az időszokban uralmon lévő magyar uralkodó nevét.

28. A királyok koronázási ékszereit alkotta a: korona, kard, palást, jogar, és az országalma. A magyar koronán és más királyi koronákon is a kereszt volt látható, mely az új király keresztény küldetésének volt a jelképe. Melyik korona volt a magyar királyi korona? A helyes sorszámot írd a válaszára.

1

2

3

29. Olvasd el a szemelvényt a korabeli, 1467-ben íródott dokumentumból és válaszolj a kérdésekre.

Tudjátok, hogy az Apostoli szék engedélyével és királyunk...akaratából a városban egyetem alapítottak és ennek okán oda küldünk tanárokat....., hogy elkezdődjenek az előadások.

- a) Írd le a királa nevét a szemelvény alapján.
- b) Hogy nevezték az említett egyetemet?
- c) Melyik városban alapították ezt az egyetemet?

30. A korabeli dokumentum illusztrációja a sikertelen kereszties hadjáratához fűződik, melyet 1514-ben szerveztek meg Magyarországon. Válaszolj az alábbi kérdésekre.

- a) Az említett kereszties hadjárat gyorsan átalakult valami mássá. Írd le, mivé alakult át.
- b) Írd le a személy nevét és jövevénynevét, akinek a kivégzését a mellékelt korabeli rajz ábrázolja.

<u>Slovník</u>	-	<u>Szótár</u>
Blatnohrad	-	Zalavár, Mosaburg
hradisko	-	földvár
archeológ	-	régész
palisády	-	faszerkezet
bastion	-	bástya
arcidieceza	-	főegyházmegye
žezlo	-	jogar